

รายการอ้างอิง

- Astrom, K., and Wittenmark, B. 1990. Computer Controlled Systems, Englewood Cliffs, NJ:Prentice-Hall.
- Baldwin, J.F., and Pilsworth, B.W. 1980. Axiomatic approach to implication for approximate reasoning with fuzzy logic. Fuzzy Sets and Systems 3:193-219.
- Bellon, C., Bosee, P., and Prade, H. 1992. Fuzzy boom in Japan. Int.J. Intelligent Systems 7: 293-316.
- Bernard, J.A. 1988. Use of rule-based system for process control. IEEE Control System Magazine 8: 3-13.
- Braae, M., and Rutherford, D.A. 1979. Selection of Parameters for a Fuzzy Logic Controller. Fuzzy Sets and Systems 2: 185-199.
- Buckley, J.J. 1992. Universal fuzzy controllers. Automatica 28: 1245-1248.
- _____. 1993. Sugeno type controllers are universal controllers. Fuzzy Sets and Systems 53: 299-303.
- _____, and Hayashi, Y., 1993. Fuzzy input-output controllers are universal approximators. Fuzzy Sets and Systems 58: 273-278.
- Castro, J.L. 1995. Fuzzy logic controllers are universal approximators. IEEE Trans. on Systems, Man, Cybernetics 25: 629-635.
- Chen, G., and Kairys, G. 1993. When and when not to use fuzzy logic in industrial control. IAS'93. 2035-2040.
- Dubois, D., and Prade, H. 1980. Fuzzy Sets and Systems: Theory and Applications, London:Academic Press.
- Dutta, S. 1993. Fuzzy logic applications: Technological and strategic issues. IEEE Trans. Engineering Management 40: 237-254.
- Fukami, S., Mizumoto, M., and Tanaka, K. 1980. Some considerations of fuzzy conditional inference. Fuzzy sets and systems 4: 243-273.
- Hellendoorn, H., and Thomas, C. 1993. On defuzzification in fuzzy controller. Journal of Intelligent&Fuzzy Systems 1: 109-123.
- Holmblad, L.P., and Ostergaard, J.J. 1982. Control of a cement kiln by fuzzy logic. in M.M.Gupta, and E.Sanchez (eds.), Fuzzy Information and Decision Process, Amsterdam:North-Holland.

- Jang, J.-SR. 1993. ANFIS: Adaptive-Network-Based Fuzzy Inference System.
IEEE Trans. on Systems, Man, Cybernetics 23: 665-685.
- Kickert, W.J.M., and Mamdani, E.H. 1978. Analysis of a fuzzy logic controller.
Fuzzy Sets and Systems 1: 29-44.
- Kiszka, J.B., Kochanska, M.E., and Sliwiska, D.S. 1985. The Influence of some parameters on the accuracy of a fuzzy model. in M.Sugeno (ed.), Industrial Applications of Fuzzy Control, 187-230. Amsterdam:North-Holland.
- Klir, G.J., and Folger, T.A. 1988. Fuzzy Sets Uncertainty and Information, Englewood Cliffs, NJ:Prentice Hall.
- Kosko, B. 1992. Neural Networks and Fuzzy Systems: a Dynamical Systems Approach to Machine Intelligence, Englewood Cliffs, NJ:Prentice-Hall.
- _____. 1994. Fuzzy system as universal approximators, IEEE Trans. Computer 43: 1329-1333.
- Lee, C.C. 1990. Fuzzy logic in control systems: Fuzzy logic controller-Part I,II.
IEEE Trans. on Systems, Man, Cybernetics 20: 404-435.
- _____. 1991. A self-learning rule-based controller employing approximate reasoning and neural net concepts. Int.J. of Intelligent systems 6: 71-93.
- Mamdani, E.H. 1974. Applications of fuzzy algorithms for simple dynamic plant.
Proc.IEE 121: 1585-1588.
- _____. 1976. Advances in the linguistic synthesis of fuzzy controller. Int.J. Man-Machine Studies 8: 669-678.
- _____. 1977. Application of fuzzy logic to approximate reasoning using linguistic syntheses.
IEEE Trans.Computer 26: 1182-1191.
- _____, and Assilian, S. 1975. An experiment in linguistic synthesis with fuzzy logic controller.
Int.J.Man-Machine Study 7: 1-13.
- Marks, R.J.,II (ed.), 1994. Fuzzy Logic Technology and Applications, New York:IEEE.
- Mizumoto, M. 1982. Comparison of various fuzzy reasoning methods. Fuzzy Sets and Systems 8: 253-283.
- Nakanishi, H., Turksen, I.B., and Sugeno, M. 1993 A review and comparison of 6 reasoning methods: Invited review. Fuzzy Sets and Systems 57: 257-294.
- Nauck, D., Klawonn, F., and Kruse, R. 1993. Combining neural networks and fuzzy controller.
FLAI'93. 35-46.

- Ohtani, T., Negishi, M., and Murakami, J. 1990. Fuzzy control of basic weight profile for papermachines. Yokogawa Technical Report English Edition 11: 52-58.
- Pedrycz, W. 1985. Design of fuzzy control algorithms with the aids of fuzzy models. in M. Sugeno (ed.), Industrial Applications of Fuzzy Control. 153-173. Amsterdam: North-Holland.
- Procyk, T.J., and Mamdani, E.H. 1979. A linguistic self-organizing process controller. Automatica 15: 15-30.
- Shao, S. 1988. Fuzzy self-organizing controller and its application for dynamic processes. Fuzzy Sets and Systems 26: 151-164.
- Sugeno, M.(ed.), 1985. Industrial Application of Fuzzy Control, Amsterdam:North-Holland
- _____, and Kang, G.T. 1988. Structure identification of fuzzy model. Fuzzy Sets and Systems 28: 15-33.
- _____, and Murakami, K. 1988. An experimental study on fuzzy parking control using a model car. in M.Sugeno (ed.), Industrial Applications of Fuzzy Control, 125-138. Amsterdam:North-Holland.
- _____, and Nishida, M. 1985. Fuzzy control of model car. Fuzzy Sets and Systems 16: 103-113.
- _____, and Takagi, T. 1983. A new approach to design of fuzzy controller. in P.Wang (ed.), Advances in Fuzzy Sets, Possibility Theory and Applications, 325-334. Plenum Press.
- _____, and Yasukawa, T. 1993. A fuzzy-logic-based approach to qualitative modeling. IEEE Trans.on Fuzzy Systems 1: 7-31.
- Takagi, H., and Hayashi, I. 1991. NN-driven fuzzy reasoning. Int. J. Approximate Reasoning 3: 191-212.
- Takagi, T., and Sugeno, M. 1985. Fuzzy identification of systems and its applications to modeling and control. IEEE Trans. on Systems, Man, Cybernetics 15: 116-132.
- Takekoshi, A., et al. 1989. Application of knowledge Engineering for iron and steel making. NKK Technical Review 56:.
- Terai, H. *et al.*, 1991. Application of fuzzy logic technology to home appliances. IFES '91. 1118-1119.
- Tsukamoto, Y. 1979. An approach to fuzzy reasoning method. in M.M.Gupta, R.K.Ragade, and R.R. Yager (eds.), Advance in Fuzzy Set Theory and Applications, Amsterdam: North-Holland. quoted in Lee, C.C. 1990.
- Turksen, I.B., and Zhong, Z. 1988. An approximate analogical reasoning approach based on similarity measures. IEEE Trans. on Systems, Man, Cybernetics 18: 1049-1056.

- Vijeh, N. 1993. Self organizing fuzzy logic control of a level control rig. Proc.of the 2nd IEEE Fuzzy Systems, 303-308.
- Wang, L.X. 1992. Fuzzy systems are universal approximators. Proc.of the IEEE Int.Conf. on Fuzzy Systems, 1163-1170.
- _____. 1994. Adaptive Fuzzy Systems and Control: Design and Stability Analysis, Englewood Cliffs, NJ:Prentice-Hall.
- _____, and Mendel, J.M. 1992. Fuzzy basis functions, universal approximation, and orthogonal least square learning. IEEE trans. Neural Networks 3: 807-814.
- Wakileh, B.A.M., and Gill, K.F. 1990. Robot control using self-organizing fuzzy logic. Computers in Industry 15: 175-186.
- Yasunobu, S. and Miyamoto, S. 1985. Automatic train operation by predictive fuzzy control. in M. Sugeno (ed.), Industrial Application of Fuzzy Control, 1-18. Amsterdam:North-Holland
- Zadeh, L.A. 1965. Fuzzy sets. Inform.Contr. 8: 338-353.
- _____. 1973. Outline of a new approach to the analysis of complex systems and decision processes. IEEE Trans. on Systems, Man, Cybernetics 3: 28-44.
- _____. 1975a. The concept of linguistic variable and its application to approximate reasoning: part 1. Information Science 8: 119-249.
- _____. 1975b. The concept of linguistic variable and its application to approximate reasoning: part 2. Information Science 8: 301-357.
- _____. 1976. The concept of linguistic variable and its application to approximate reasoning: part 3. Information Science 9: 43-80.
- _____. 1979. A theory of approximate reasoning. in J. Hayes, D. Michie, and L.I.Mikulich (eds.), Machine Intelligence. vol. 9, 149-194. New York:Halstead Press.
- Zhang, B.S., and Edmunds, J.M. 1992. Self-organizing fuzzy logic controller. IEE Proc.D 39: 460-464.
- Zimmermann, H.-J. 1991. Fuzzy Set Theory and Its Applications. 2nd ed. Boston:Kluwer.

ภาคผนวก ก

ตัวควบคุมพีไอดีเชิงเลข

ตัวควบคุมพีไอดีได้รับการยอมรับในการใช้งานอย่างกว้างขวางในกระบวนการอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการเคมี ตัวควบคุมพีไอดีเป็นตัวควบคุมเชิงเส้นซึ่งมีฟังก์ชันถ่ายโอนเป็น

$$U(s) = K \left(1 + \frac{1}{T_i s} + T_d s \right) E(s)$$

- โดยที่ $U(s)$ เป็นผลการแปลงลาปลาซของสัญญาณออกของตัวควบคุม
 $E(s)$ เป็นผลการแปลงลาปลาซของสัญญาณความผิดพลาดซึ่งเป็นอินพุตของตัวควบคุม
 K เป็นอัตราขยายเชิงสัดส่วน
 T_i เป็นเวลาอินทิกรัล(integral time) หรือ reset time
 T_d เป็นเวลาอนุพันธ์(derivative time) หรือ rate time

สมการข้างต้นเป็นฟังก์ชันโอนย้ายของตัวควบคุมพีไอดีแบบเวลาต่อเนื่องซึ่งมีการกล่าวถึงในตำราระบบควบคุมทั่วไป จึงเรียกว่า “textbook PID controller” รูปแบบสมการดังกล่าวง่ายต่อการศึกษาวิเคราะห์/ออกแบบในเชิงทฤษฎี แต่ทว่าในทางปฏิบัติแล้วในส่วนของกริยาอนุพันธ์ทำให้เกิดผลที่ไม่เหมาะสมจึงมีการปรับปรุงเล็กน้อยโดยแทนที่อนุพันธ์ล้วนๆ $T_d s$ ด้วย $\frac{T_d s}{1 + T_d s / N}$ ซึ่งเป็นลักษณะที่เพิ่มการกรองลงไปด้วย โดยที่ N เป็นค่าคงที่ที่อยู่ในช่วง 3-10 (Astrom and Wittenmark, 1990) จะได้ฟังก์ชันถ่ายโอนของตัวควบคุมพีไอดีเป็น

$$U(s) = K \left(1 + \frac{1}{T_i s} + \frac{T_d s}{1 + T_d s / N} \right) E(s)$$

เมื่อต้องการใช้ตัวควบคุมพีไอดีเชิงเลขด้วยคอมพิวเตอร์ ต้องแปลงการคำนวณให้อยู่ในรูปเวลาไม่ต่อเนื่อง โดยกำหนดให้ช่วงเวลาการซัดตัวอย่างเป็น T_s โดยใช้การประมาณแบบ backward difference จะได้

$$p(k) = Ke(k)$$

$$i(k) = i(k-1) + \frac{KT_s}{T_i} e(k)$$

$$d(k) = \frac{T_d - N \cdot T_s}{T_d + N \cdot T_s} d(k-1) - \frac{K \cdot N \cdot T_d}{T_d + N \cdot T_s} e(k)$$

$$u(k) = p(k) + i(k) + d(k)$$

- โดยที่ $u(k)$ เป็นสัญญาณออกของตัวควบคุมที่เวลาปัจจุบัน
 $u(k-1)$ เป็นสัญญาณออกของตัวควบคุมที่เวลาการซัดตัวอย่างที่แล้ว
 $e(k)$ เป็นสัญญาณความผิดพลาดที่เวลาปัจจุบัน
 $e(k-1)$ เป็นสัญญาณความผิดพลาดที่เวลาที่เวลาการซัดตัวอย่างที่แล้ว

ภาคผนวก ข

วิธีใช้โปรแกรมโดยย่อ

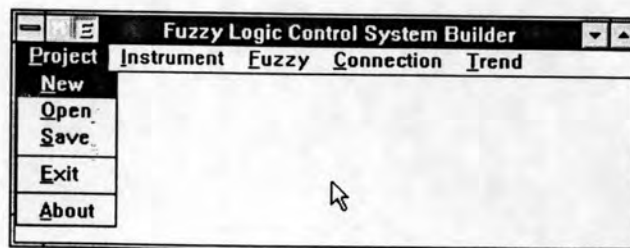
ดังที่กล่าวแล้วในบทที่ 4 ว่าโปรแกรมที่สร้างขึ้นมาประกอบด้วย 2 ส่วนคือส่วนที่เป็น การสร้างรูปลักษณะของระบบทำงานบนไมโครซอฟต์แวร์วินโดวส์รุ่น 3.1 ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “BUILDER” และอีกส่วนหนึ่งเป็นส่วนตัวควบคุมทำงานบนระบบปฏิบัติการดอส ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “CTRL” ดังนั้นจะแนะนำวิธีใช้โปรแกรมทั้งสองโดยย่อดังนี้

โปรแกรมระบบควบคุมแบบพีซีซีส่วน BUILDER

เมื่อทำการติดตั้งไฟล์โปรแกรม Builder.exe และไฟล์ไลบรารีพลวัตที่จำเป็นลงบน ฮาร์ดดิสก์แล้ว ให้เรียกทำงานโปรแกรม Builder.exe บนไมโครซอฟต์แวร์วินโดวส์รุ่น 3.1 โดยโปรแกรม ส่วนนี้มีหน้าที่เป็นเครื่องมือให้ผู้ออกแบบระบบสามารถกำหนดรูปลักษณะของระบบควบคุมให้เหมาะสม กับการประยุกต์ใช้แต่ละงาน ซึ่งประกอบด้วยฟังก์ชันการทำงานดังนี้

1. ส่วนจัดการเพิ่มข้อมูลโครงการ

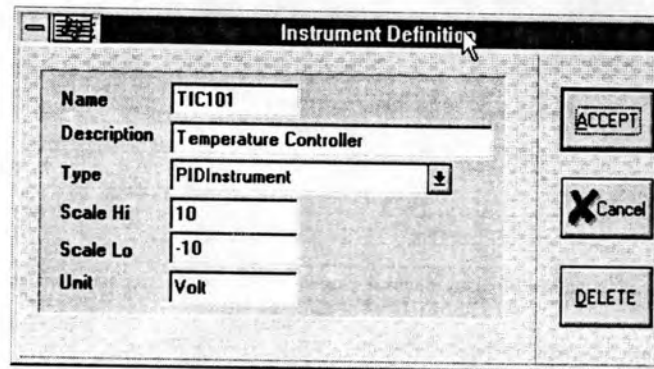
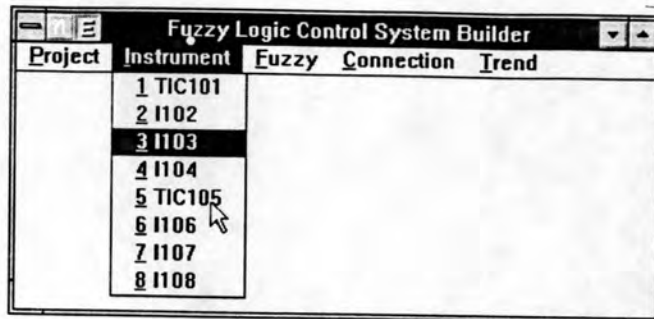
ภายใต้เมนูหลัก Project มีตัวเลือกย่อยเพื่อที่จะเริ่มให้กำหนดระบบใหม่ เปิดเพิ่ม ข้อมูลโครงการเดิมที่สร้างไว้ หรือบันทึกเพิ่มโครงการที่กำหนดออกแบบเสร็จแล้ว

2. ส่วนกำหนดอุปกรณ์วัดคุม

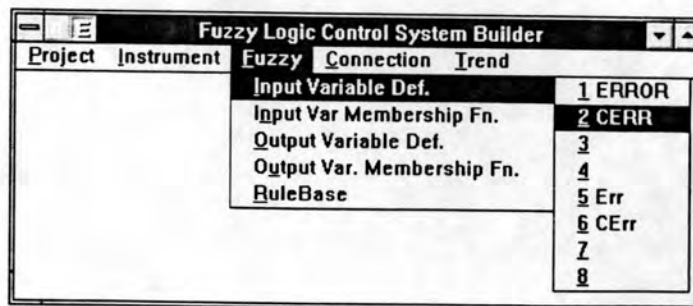
ภายใต้เมนูหลัก Instrument มีตัวเลือกย่อยให้กำหนดอุปกรณ์วัดคุมได้ 8 ตัว ซึ่งเมื่อ เลือกรายการย่อยใดในนี้ก็จะปรากฏหน้าต่างรอรับข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์วัดคุมหมายเลขที่เลือกนั้น เมื่อ

กำหนดเรียบร้อยแล้วให้เลื่อนตัวชี้ไปกดปุ่ม ACCEPT เพื่อยืนยันการกำหนดข้อมูลเหล่านั้น หรือ กดปุ่ม DELETE เพื่อลบการกำหนดนั้น

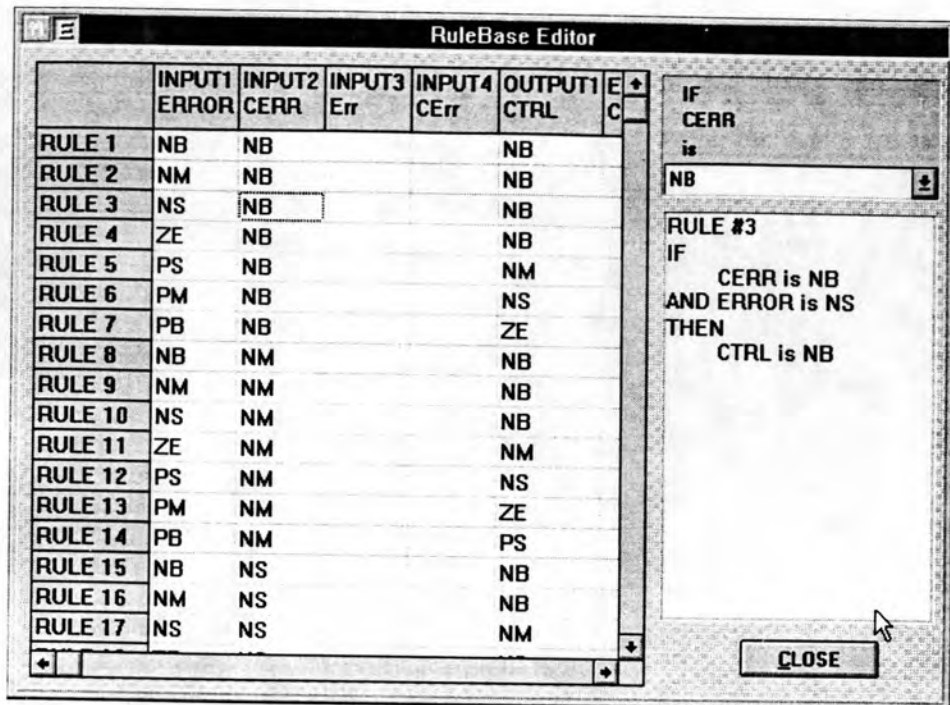
3. ส่วนกำหนดตัวแปรฟัซซี

ภายใต้เมนูหลัก Fuzzy มีตัวเลือกย่อยให้กำหนดตัวแปรฟัซซีได้ทั้งอินพุตและเอาต์พุต เมื่อเลือกหมายเลขรายการที่ต้องการแล้วจะปรากฏหน้าต่างรองรับข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรฟัซซีนั้นๆ เมื่อกำหนดเรียบร้อยแล้วให้เลื่อนตัวชี้ไปกดปุ่ม ACCEPT เพื่อยืนยันการกำหนดข้อมูลเหล่านั้น หรือ กดปุ่ม DELETE เพื่อลบการกำหนดนั้น

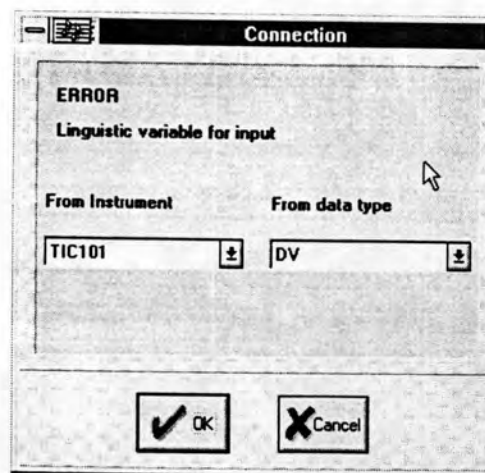

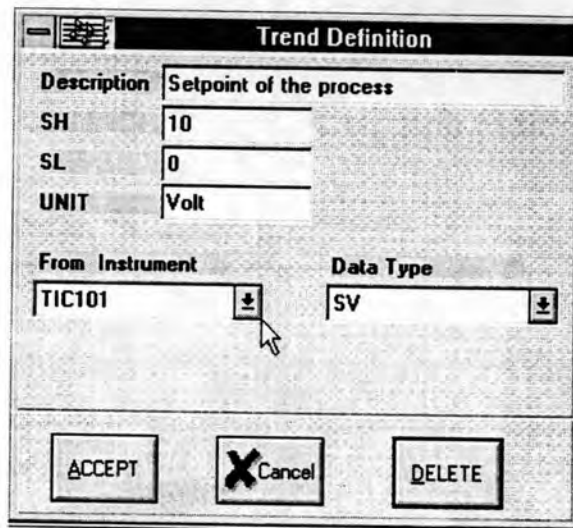
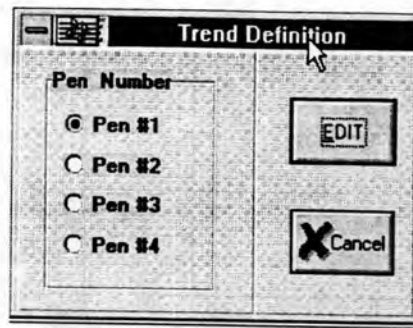
6. ส่วนกำหนดการเชื่อมต่อข้อมูล

ภายใต้เมนูหลัก Connect มีตัวเลือกย่อยให้กำหนดการเชื่อมต่อข้อมูลของอุปกรณ์วัดคุมและตัวแปรพีชชี ซึ่งเป็นหน้าต่างในลักษณะดังรูปข้างล่าง เมื่อกำหนดกฎเรียบร้อยแล้วให้กดปุ่ม OK

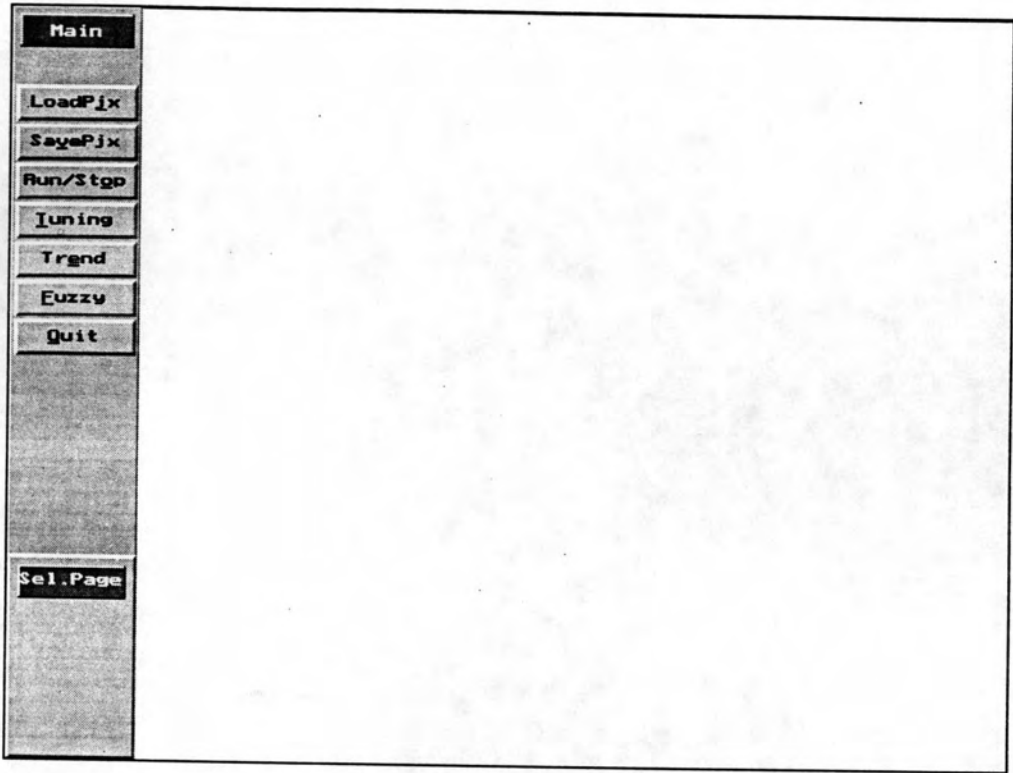
7. ส่วนกำหนดการบันทึกข้อมูล

ภายใต้เมนูหลัก Trend มีตัวเลือกย่อยให้เลือกหมายเลขกลุ่มของข้อมูลที่จะบันทึกจำนวน 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มสามารถบันทึกข้อมูลได้ 4 ตัวแปร ดังรูปถัดไป

โปรแกรมระบบควบคุมแบบพีซีส่วน CTRL

โปรแกรมส่วนนี้มีหน้าที่ควบคุมกระบวนการซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการใช้งาน เมื่อติดตั้งไฟล์ Ctrl.exe ลงบนฮาร์ดดิสก์แล้วให้เรียกโปรแกรม Ctrl.exe นี้จากคอส ห้ามเรียกจาก DOS-PROMPT ในวินโดวส์ จากนั้นจะเข้าสู่การทำงานซึ่งประกอบด้วยปุ่มรายการหลักด้านซ้ายของจอภาพ และส่วนหน้าต่างหลักที่บริเวณกลางจอ ก่อนที่จะใช้งานได้ต้องโหลดไฟล์ข้อมูลรูปลักษณะระบบซึ่งสร้างจากส่วนของ Builder มาก่อน เมื่อสำเร็จจะสามารถปฏิบัติการกับหน้าจอติดต่อผู้ใช้ที่สำคัญ 3 ส่วนคือ (1) Tuning Panel สำหรับแต่ละอุปกรณ์วัดคุมที่กำหนดจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์นั้นๆ ซึ่งสามารถปรับค่าพารามิเตอร์ได้เช่นการเปลี่ยนค่าตั้ง การเปลี่ยนโหมดการควบคุม เป็นต้นโดยการกดปุ่ม ALTค้างไว้พร้อมกับตัวอักษรที่มีขีดเส้นใต้ไว้ ซึ่งก็อาจจะมีรอบโต้ตอบรับค่าข้อมูลที่ต้องการ (2) Trend Panel เป็นส่วนบันทึกข้อมูลย้อนหลังซึ่งกำหนดไว้ให้แสดงข้อมูลย้อนหลังไปได้ 10วินาทีตายตัว นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลที่เก็บอยู่ในหน่วยความจำนี้บันทึกลงแฟ้มข้อมูลได้ด้วย และ (3) Fuzzy Panel สำหรับแสดงการทำงานของระบบพีซีอย่างคร่าวๆ โดยแสดงฟังก์ชันการเป็นสมาชิกของทุกตัวแปรที่กำหนดไว้

ประวัติผู้เขียน

นายวัชรพันธ์ ประเสริฐสิทธิ เกิดวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2512 ที่กรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาระบบควบคุม ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2532 เข้าทำงานตำแหน่งวิศวกรในแผนกวิศวกรรม บริษัท โย โกกาวา (ประเทศไทย) จำกัด อยู่ 2 ปี และ เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพ.ศ.2535